

Sygn. akt I C 214 / 14

POSTANOWIENIE

Dnia 25 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Małgorzata Wąchała**

po rozpoznaniu w dniu 25.04.2014 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. M.**

przeciwko **(...) sp. z o. o. we W.**

o zapłatę 449 301, 37 zł

wniosku pozwanego o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

postanowienia z dnia 25.04.2014 r. o oddaleniu wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

W piśmie z dnia 24.04.2014 r. pozwany (...) sp. z o.o. wniósł o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Pozwany podniósł, że aktualna sytuacja finansowa spółki nie pozwala na poniesienie przez nią kosztów wynagrodzenia pełnomocnika, który mógłby ją reprezentować w sprawie. Podniósł też, że ze względu na charakter sprawy, oddalenie przez sąd wniosku o połączenie sprawy ze sprawą I Nc 16/13 oraz ryzyko podwójnej egzekucji tej samej należności nie jest w stanie poradzić sobie z prowadzeniem sprawy bez pomocy profesjonalnego pełnomocnika.

Sąd zważył, co następuje.

Wniosek pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 117 § 1 kpc strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub w części może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Pozwany nie został zwolniony od kosztów sądowych. Z kolei zgodnie z art. 117 § 3 kpc osoba prawna niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Pozwana spółka powołała się na swoją aktualną sytuację finansową. Nie opisała jednakże konkretnie, na czym ta sytuacja polega. Pozwany nie przedłożył także żadnych dowodów mogących potwierdzić podnoszoną okoliczność. Nie przedstawił sądowi dokumentów potwierdzających stan jego aktywów i pasywów, posiadane zasoby pieniężne,

a także ewentualne zobowiązania. W szczególności pozwany nie złożył ani bilansu ani rachunku zysków i strat ani sprawozdania finansowego ani historii rachunku bankowego ani wyciągów z ksiąg rachunkowych, czyli dokumentów, które oddawałyby wskazane okoliczności i pozwalały na stwierdzenie, iż istotnie pozwany nie posiada stosownych środków zapewniających pokrycie kosztu zatrudnienia pełnomocnika procesowego z wyboru. Ponadto przyznanie stronie pomocy państwa w postaci zwolnienia od kosztów sądowych albo ustanowienia pełnomocnika z urzędu może nastąpić dopiero, gdy wykaże ona, iż jej efektywne aktywa (gotówka, zapasy, towary, surowce itp., które można zbyć) nie wystarczają na pokrycie tych wydatków (por. postanowienie SA w Łodzi z dnia 16.12.1993 r., I ACz, 544/93, OSA 1994/4/23). Pozwany takiej okoliczności nie wykazała. Dostępność do sądu wymaga z natury rzeczy posiadania środków finansowych, posiadanie tych środków staje się istotnym składnikiem działalności gospodarczej. Oznacza to, że w procedurze planowania wydatków związanych z działalnością gospodarczą podmioty prowadzące tę działalność, przewidując ewentualną potrzebę realizacji swoich praw przed sądem, powinny uwzględnić także konieczność posiadania środków na prowadzenie procesu sądowego. Planowanie wydatków bez uwzględnienia wspomnianej zasady jest naruszeniem równowagi w traktowaniu swoich powinności finansowych.

W przeciwieństwie do strony będącej osobą fizyczną, w stosunku do której na potrzeby zwolnienia od kosztów sądowych albo ustanowienia pełnomocnika ustawodawca przewidział złożenie oświadczenia, iż nie jest ona w stanie pokryć wydatków związanych z prowadzeniem procesu, w przypadku strony będącej osobą prawną konieczne jest wykazanie, czyli udowodnienie przez nią wskazanej okoliczności. Osoba prawna musi przedstawić sądowi dowody potwierdzające jej sytuację finansową. Pozwany tego nie uczynił, wobec czego nie może uzyskać pomocy w postaci ustanowienia pełnomocnika z urzędu.

Ponadto zgodnie z art. 117 § 5 kpc sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu nie ma dla sądu charakteru wiążącego, lecz podlega jego ocenie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.12.1978 r., I PRN 123/78, (...)) odnoszącej się do cech, jakimi charakteryzuje się konkretna sprawa. Potrzeba ustanowienia pełnomocnika z urzędu, o której mowa w art. 117 § 5 kpc, zachodzi w szczególności, gdy strona jest nieporadna, gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym i prawnym (J. Turek, Adwokat z urzędu w postępowaniu cywilnym, Palestra 2005/3 – 4/83, por. też postanowienie SN z dnia 15.05.2007 r., V CSK 37/07). Analizując cechy sprawy oraz dotychczasowy sposób, w jaki strona realizuje w procesie swe prawa i broni swych interesów, sąd musi nabrać przekonania o celowości ustanowienia profesjonalnego pełnomocnika.

W tej sprawie brak jest potrzeby ustanowienia dla pozwanego pełnomocnika z urzędu. Pozwany był już zastępowany w sprawie przez radcę prawnego, który wniósł w imieniu pozwanego sprzeciw zawierający zarzuty wobec żądania pozwu. Niezależnie od tego pozwany sam – działając przez swój zarząd – złożył sprzeciw i zgłosił własne zarzuty. Pozwany przedstawił zatem swoje stanowisko w sprawie.

Przedmiotem sprawy jest żądanie przez powoda od pozwanego zwrotu 300 000 zł należności głównej oraz odsetek z tytułu udzielonych pozwanemu pożyczek. Sprawa ma charakter standardowy, jest typową sprawą cywilną. Źródłem stosunku prawnego między stronami jest umowa pożyczki, czyli umowa należąca do najbardziej typowych umów z zakresu prawa cywilnego, zawierana powszechnie zarówno pomiędzy przedsiębiorcami, jak i osobami nieprowadzącymi działalności gospodarczej. Sprawa nie zawiera ani rozbudowanego stanu faktycznego ani skomplikowanych zagadnień prawnych. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że pozwany wymaga bezwzględnie korzystania z zawodowego zastępstwa procesowego. Udział pełnomocnika w sprawie nie jest zatem potrzebny. To zaś stanowi dodatkową okoliczność powodującą uznanie wniosku pozwanego za nieuzasadniony.

Mając powyższe okoliczności na uwadze sąd oddalił wniosek pozwanego o ustanowienie dlań pełnomocnika z urzędu.